

Ministerie van Financiën

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

Regiodagen 2012

Kyra Doek, 28 juni 2012

Ministerie van Financiën

Inhoud

Aanleiding wet hof

Inhoud wet hof

- Rijk
- Medeoverheden

Proces

Aanleiding wet Houdbare Overheidsfinanciën

- Afspraak tussen de Europese regeringsleiders gemaakt naar aanleiding van de Europese schuldencrisis
- Wettelijke verankering Europese vereisten m.b.t. overheidsfinanciën in alle lidstaten
- Effect op Rijk en medeoverheden: Europese eisen hebben betrekking op inkomsten en uitgaven de totale collectieve sector.

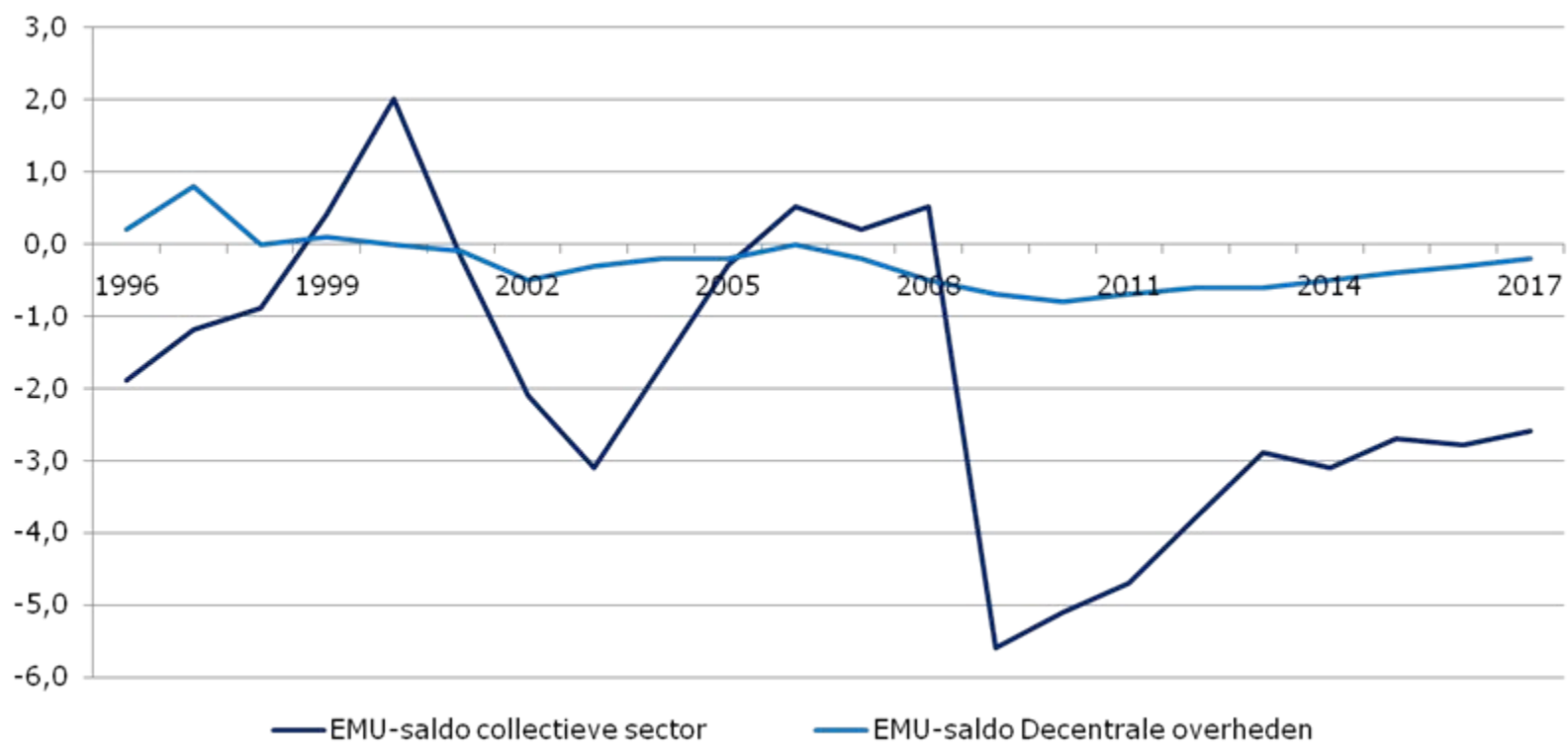

De Europese eisen in het wetsvoorstel

- EMU-saldo: het EMU-tekort mag niet groter zijn dan 3 procent van het bruto binnenlands product (bbp);
- De EMU-schuld mag niet groter zijn dan 60 procent bbp of moet in voldoende mate bewegen naar 60 procent bbp;
- Middellange termijndoelstelling voor het EMU-saldo: op termijn naar begrotingsevenwicht, in stappen van 0,5 procent bbp per jaar.
- De MTO is landenspecifiek en ligt voor Nederland tussen -0,5 procent bbp en + 0,5 procent bbp.

EMU-saldo rijk en decentrale overheden % bbp

De medeoverheden in het wetsvoorstel

Rijk en medeoverheden hebben een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht om de Europese doelstellingen te respecteren.

Instrument 1. Macronorm voor het EMU-saldo

Norm medeoverheden:

- vastgesteld aan begin kabinetsperiode
- na bestuurlijk overleg

- Ruimte om rekening te houden met de investeringen waar medeoverheden voor staan en de reserves die aanwezig zijn bij medeoverheden.

- Tegelijkertijd: alle ruimte die aan de medeoverheden gegeven wordt, moet door het Rijk worden goedge maakt.

- Uiteindelijk: de verdeling van de aanpassingslast naar begrotingsevenwicht is een politiek-bestuurlijke keuze.

Instrument 2: individuele referentiewaarden

De vastgestelde macronorm wordt doorvertaald naar individuele gemeenten in de vorm van een individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo.

Referentiewaarde is geen strikte norm!

Referentiewaarde geeft gemeenten indicatie van hun maximale aandeel in het EMU-tekort

Referentiewaarde speelt rol in beheersingsmechanisme dat is afgesproken tussen Rijk en medeoverheden

Instrument 3. Beheersingsmechanisme

- Wordt deze zomer uitgewerkt, in nauw overleg met provincies, gemeenten en waterschappen.
- Proefdraaien voor het begrotingsjaar 2013.,
- Zoveel mogelijk aansluiten bij bestaand toezichtsinstrumentarium.
- Beheersing op basis van de macronorm voor het EMU-saldo van de gezamenlijke decentrale overheden (in 2013 -0,5% bbp).
- Als overschrijding van de individuele referentiewaarde bijdraagt aan overschrijding macronorm: de toezichthouder kan de overschrijdende toezichtgenieter verzoeken om maatregelen te treffen teneinde het EMU-saldo te verbeteren.
- Meer informatie volgt in septembercirculaire.

Instrument 4. Sanctiebepalingen

Sanctiebepaling als medeoverheden macronorm overschrijden.

- Dit instrument biedt de minister van Financiën de mogelijkheid de wet hof te handhaven en zo invulling te geven aan zijn verantwoordelijkheid voor de beheersing van de overheidsfinanciën.
- Ultimum remedium: als bestuurlijk overleg niet voldoende oplevert en meerjarig geen zicht is of komt op voldoen aan de norm, dan kan een sanctie worden opgelegd aan de medeoverheden.
- Sanctie in eerste instantie in vorm van aan te houden depot, na drie jaar wordt deze of vrijgegeven of omgezet in een boete.

Verdere proces

- VNG, IPO en UvW hebben definitief advies uitgebracht.
- Raad van State adviseert waarschijnlijk voor de zomer
- Na de zomer politieke weging: biedt dit of een volgend kabinet het wetsvoorstel aan aan de Tweede Kamer?
- Voor 2013 blijft de afspraak van -0,5 procent bbp staan als tekortnorm voor de medeoverheden (-0,38 procent bbp voor gemeenten).